

Aspasia lunata (Lindley)

Bert Van Zuylen – Patrick Mannens

Familie: Cymbidieae

onderfamilie: Oncidiinae

Aspasia is een klein geslacht van waarschijnlijk niet meer dan 10 soorten. Het zijn middelgrote planten met aantrekkelijke bloemen die lang mooi blijven. Qua bouw lijken ze op *Oncidium*-soorten, een geslacht waaraan ze ook nauw verwant zijn. In 1833 werd het geslacht voor het eerst beschreven door John Lindley, maar waarom hij deze naam koos is niet helemaal duidelijk. Hij gebruikte ofwel het Griekse woord "aspasios" (mooi, glad), ofwel vernoemde hij het geslacht naar Aspasia, de knappe vrouw van Pericles. Maar omdat beide woorden schoonheid omschrijven zijn beide verklaringen goed.

Deze sympodiale epifieten (die soms ook lithofitisch groeien) hebben afgeplatte, vaak gegroefde pseudobulben die soms op een korte steel staan. Elke bulbe draagt 4 of meer bladeren die de bulbe aan de onderkant omsluiten en dus zo die korte steel kunnen verbergen en verder draagt elke bulbe één of twee bladeren op de top. De zachte, leerachtige, speervormige bladeren kunnen tot 30 cm lang worden en tot 5 cm breed. Een of meerdere bloemstengels, die wel 25 cm lang kunnen worden, verschijnen vanuit de bladoksels onder aan de bulbe.

De dominante bloemkleuren zijn wit, lavendel en bruin. De lengte van de bloemen is groter dan de breedte en kan variëren van 4-7,5 cm. De drie sepalen zijn gelijk van kleur, grootte en vorm en vaak zijn ze bruin gestreept. Meestal zijn de twee petalen korter dan de sepalen en hebben ook een andere kleur. Ze staan naar de zuil toe gebogen. De naar voren gestoken, drielobbe lip zit vast aan het middelpunt en is vergroeid met de basis van de zuil. Twee gele, soms behaarde verdikkingen zijn terug te vinden op de lip op het punt waar ze aan de zuil vastzit.

De lange, slanke zuil is bij de anthere op zijn breedst. Ze heeft een breed stigma en kan wit van kleur zijn of dezelfde kleur hebben als de laterale sepalen. De twee gele pollen staan op een steeltje met maar één voetje en als ze van de zijkant bekeken worden zijn ze bijna niervormig.

Cultuur:

temperatuur: 15-18°C, licht: 2400-3600 footcandles, luchtvochtigheid: 40-60%, medium: osmunda, boomvaren, bark

Bekendste soorten:

A.epidendroides, A.lunata, A.principissa, A.variegata

KEW-list vermeldt 19 soorten, waarvan er slechts 9 herkend zijn als afzonderlijke soort en de overige synoniemen zijn van de andere. De herkende soorten druk ik hier in vetjes.

- *Aspasia* Lindl., Gen. Sp. Orchid. Pl.: 139 (1833).
- *Aspasia barclayi* Rolfe, Bull. Misc. Inform. Kew 1892: 210 (1892).
- *Aspasia biberiana* Rchb.f., Bonplandia (Hannover) 2: 90 (1854).
- *Aspasia epidendroides* Lindl., J. Bot. (Hooker) 1: 6 (1834).
- *Aspasia epidendroides* var. *principissa* (Rchb.f.) P.H.Allen, Ann. Missouri Bot. Gard. 36: 165 (1949).
 - *Aspasia fragrans* Klotzsch, Index Seminum (B) 1853: 12 (1853).
 - *Aspasia interrupta* Hoffmanns., Verz. Orchid., ed. 3: 44 (1844).
 - *Aspasia liturata* Link ex Rchb.f., Xenia Orchid. 1: 83 (1855).
 - *Aspasia lunata* Lindl., Edwards's Bot. Reg. 22: t. 1907 (1836).
- *Aspasia lunata* var. *superba* B.S.Williams, Orch.-Grow. Man., ed. 7: 116 (1894).
 - *Aspasia lyrata* (Vell.) Rchb.f., Bot. Zeitung (Berlin) 10: 721 (1852).
 - *Aspasia omissa* Christenson, Richardiana 4: 85 (2004).
 - *Aspasia papilionacea* Rchb.f., Gard. Chron. 1876(2): 100 (1876).
 - *Aspasia principissa* Rchb.f., Bot. Zeitung (Berlin) 10: 637 (1852).
 - *Aspasia psittacina* (Rchb.f.) Rchb.f., Gard. Chron. 10(2): 684 (1878).
 - *Aspasia pusilla* C.Schweinf., Bot. Mus. Leafl. 10: 21 (1941).
 - *Aspasia rousseauae* Schltr., Gartenflora 71: 76 (1922).
 - *Aspasia silvana* F.Barros, Hoehnea 15: 94 (1988 publ. 1989).
 - *Aspasia variegata* Lindl., Edwards's Bot. Reg. 22: t. 1907 (1836).

Verspreidingsgebied:

Van Costa Rica en Panama via Guatemala en Guyana tot Brazilië en op het eiland Trinidad

Bibliografie:

- *Field guide to the orchids of Costa Rica and Panama*, by Robert L.Dressler; ISBN 0-8014-8139-2
- *Manual of Orchids*, The New RHS dictionary, door Joyce Stewart, KEW, 1992, ISBN 0-88192-334-6
- *The Illustrated Encyclopedia of Orchids*, door Alec Pridgeon, 1992, ISBN 0-7472-0635-x
- *Botanica's Orchids*, Laurel Glenn Publishinh, 2002, ISBN 1-57145-721-6
- *Native Colombian Orchids-Volume 1*, van de Colombian Orchids Society, 1990, ISBN 958-638-024-7
- *Orchid Hunting In The Lost World (And Elsewhere in Venezuela)*, door G.C.K.Dunsterville en E.Dunsterville, 1988, ISBN # 0-923096-00-0
- *Orchids of Guatemala and Belize*, door Oakes Ames en Donovan Stewart Correl, 1965, ISBN 0-486-24834-8

Copyright © 2008 P & P Orchids /O.V.V., alle rechten voorbehouden.

